

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **Ing. Ľ. K. a spol.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 3. mája 2017 v Bratislave, o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obvineného Ing. Ľ. K. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 21. apríla 2017, sp. zn. 2 Tp 2/2017, rozhodol

t a k t o :

I. Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obvineného Ing. Ľ. K. sa **z a m i e t a j ú.**

II. Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvineného Ing. Ľ. K. sa **n e p r i j í m a.**

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „ŠTS BB“) uznesením z 21. apríla 2017, sp. zn. 2 Tp 2/2017, v bode I podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvineného Ing. Ľ. K. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol, v bode II podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Tr. por. per analogiam s poukazom na čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) väzbu obvineného Ing. Ľ. K. dohľadom probačného

a mediačného úradníka nenahradil a v bode III podľa § 81 ods. 1, ods. 2 Tr. por. per analogiam s poukazom na čl. 154c ods. 1 Ústavy a čl. 5 ods. 3 Dohovoru ponuku peňažnej záruky M. K. za obvineného Ing. L. K. neprijal a jej výšku, ako aj spôsob zloženia neurčil. V bode IV podľa § 79 ods. 1 Tr. por. obvineného P. K. prepustil z väzby na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) v rozsahu bodu IV a obvinený Ing. L. K. v rozsahu bodov I až III ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú následne osobitnými podaniami bližšie odôvodnili.

Dňa 24. apríla 2017 bolo ŠTS BB doručené odôvodnenie sťažnosti obvineného Ing. L. K. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Adriána Sucháneka.

V odôvodnení uvádza, že zo zločinu podľa § 296 Tr. zák. ho usvedčuje len svedok W. a z obzvlášť závažného zločinu podľa § 192 ods. 1, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. svedok Š.. V oboch prípadoch ide o spolupracujúcich svedkov, ktorí sú spochybniteľní, keďže boli alebo sú trestne stíhaní v iných trestných veciach a ich výpovede sú preto motivované snahou získať pre seba neprímerané výhody. Namietal tiež porušovanie práva na spravodlivý proces, keď v tejto súvislosti uviedol, že vyšetrovatelka sa so svedkom W. počas výsluchu 29. marca 2017 minimálne 2 x po 15 min. rozprávala medzi štyrmi očami. Svedkami týchto rozhovorov boli všetci štyria obhajcovia, ktorí o tom podpísali zápisnicu. V tejto súvislosti poukázal na to, že vyšetrovatelka nepripustila otázku jeho obhajcu na svedka W., kedy a od koho sa dozvedel, že na jeho výsluchu budú prítomní obhajcovia. Vo vzťahu k replike ŠTS BB, že obsah rozhovoru nie je možné verifikovať, keďže kamerové záznamy neobsahujú zvuk, uviedol, že vyšetrovatel sa nemá čo so svedkom mimo protokolácie a prítomnosti tretej osoby rozprávať. Dohľad nad svedkom má zabezpečovať operatívny pracovník a nie vyšetrovatel.

Vo vzťahu k dôvodom väzby uviedol, že tieto medzičasom pominuli. Predchádzajúce súdne rozhodnutia vychádzali najmä z výpovedí W., M., Š., L. a B.. V prípade svedka W. nejde o žiadne nové skutočnosti, ktorými by bolo možné odôvodniť ďalšie trvanie väzby. Tohto svedka prepustil prokurátor na slobodu napriek tomu, že je stíhaný zo šiestich skutkov, z toho v troch prípadoch ide o obzvlášť závažné zločiny. Svedok hovorí o výpalnom

z podnikov Steam a Coffee a Harley Pub, hoci to ich majitelia nepotvrdili. Rovnako hovorí o úplatkoch pre sudcov a prokurátorov, avšak orgány činné v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“) túto skutočnosť nepreverovali. Keby tak učinili, pravdivosť týchto tvrdení by sa nepotvrdila.

Poukázal aj na to, že od jeho zadržania s ním nebol vykonaný žiaden procesný úkon. OČTK nezaadokumentovali žiadne trestno-právne postihnutelné konanie, ani len kontakty medzi týmito osobami. Uplynutie 7 rokov od údajného spáchania skutku v bodoch 7 a 12 výrazne spochybňuje dôvody kolúznej väzby, príp. pokračovania v trestnej činnosti a výrazne tiež znižuje stupeň nebezpečnosti údajne spáchaných skutkov.

Na podklade týchto skutočností obvinený sťažnostnému súdu navrhol, aby ho z väzby prepustil na slobodu. Do prílohy svojej sťažnosti obvinený pripojil aj písomný sľub z 21. apríla 2017.

V odôvodnení z 26. apríla 2017 prokurátor uviedol, že s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 12. apríla 2017, sp. zn. 3 Tost 13/2017, na ktoré poukázal ŠTS BB, sa nestotožňuje. Je pravdou, že v čase rozhodovania sudcu pre prípravné konanie bol obvinený P. K. usvedčovaný len výpoveďou J. W., avšak 24. apríla 2017 boli vypočutí svedkovia M. R. a N. K.. Svedok R. potvrdil, že obvinený K. robil biletára a neskôr mal na starosti prijímanie chalanov do SBS. Svedok K. zas potvrdil, že K. robil v tzv. čiernom výjazde, ktorý riadil obvinený G.. Okrem toho, K. mal robiť ochranu V. a keď sa postrelil pred pizzeriou Thomas, lekára pre neho vybavoval K..

Na podklade týchto skutočností prokurátor sťažnostnému súdu navrhol, aby napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil a sám rozhodol tak, že sťažnosť K. o prepustenie z väzby podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol a pri nezmenených dôvodoch ho ponechal vo väzbe.

Najvyšší súd preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosť, ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a zistil, že **žiadna z podaných sťažností nie je dôvodná.**

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. por. väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 79 ods. 1 Tr. por. ak pominie dôvod väzby, dôvod na jej ďalšie trvanie alebo uplynie lehota uvedená v § 76 ods. 6 alebo 7 alebo § 78, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu. V prípravnom konaní o tom rozhodne prokurátor.

Podľa § 79 ods. 2 Tr. por. policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania

rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Ako najvyšší súd z previerky spisového materiálu zistil, dňa 28. januára 2017 vyšetrovateľ podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol obvinenie 21 osobám, medzi inými aj Ing. Ľ. K. (trestné stíhanie vo veci bolo vedené od 4. februára 2016 pod ČVS: PPZ-50/NKA-PZ-BA-2016, neskôr, po vylúčení veci na samostatné konanie pod ČVS: PPZ-755/NKA-PZ-BA-2015) a P. K. v bode 1 za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a Ing. Ľ. K. aj za skutky pod bodom 7 a 12 kvalifikované ako obzvlášť závažný zločin nátlaku podľa § 192 ods. 1, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák. a obzvlášť závažný zločin nátlaku podľa § 192 ods. 1, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák., a to na skutkovom základe uvedenom v predmetnom uznesení.

Obvinený Ing. Ľ. K. bol do väzby vzatý uznesením sudcu pre prípravné konanie ŠTS BB z 1. februára 2017, sp. zn. 2 Tp 2/2017 v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 9. februára 2017, sp. zn. 2 Tost 4/2017 z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. s tým, že lehota väzby mu začala plynúť od 29. januára 2017 o 18:50 hod. Obvinený P. K. bol vzatý do väzby uznesením najvyššieho súdu zo 7. februára 2017, sp. zn. 2 Tost 4/2017, ktorým tento zrušil uznesenie sudcu pre prípravné konanie ŠTS BB z 1. februára 2017, sp. zn. 2 Tp 2/2017 a zobral obvineného do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. s tým, že lehota väzby obvinenému začala plynúť 7. februára 2017 o 15:30 hod.

Dňa 4. apríla 2017 si obvinený Ing. Ľ. K. podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorej prokurátor nevyhovel a vec spolu so svojim stanoviskom 12. apríla 2017 predložil na rozhodnutie ŠTS BB. Rovnakú žiadosť si 28. marca 2017 podal obvinený P. K., ktorá bola predložená 7. apríla 2017 sudcovi pre prípravné konanie ŠTS BB.

Nakoľko o podaných žiadostiach rozhodol ŠTS BB uznesením z 21. apríla 2017, sp. zn. 2 Tp 2/2017, najvyšší súd konštatuje, že **lehoty podľa § 79 ods. 2, ods. 3 Tr. por. boli zachované.**

Pokiaľ ide o dôvodnosť trestného stíhania vo vzťahu k obvinenému K., aj najvyšší súd je toho názoru, že **od posledného rozhodovania o väzbe nedošlo k takým významným zmenám, ktoré by ďalšie vedenie trestného stíhania proti nemu spochybnili.** V tomto smere najvyšší súd (opätovne) odkazuje na výpovede W., Š., B., M. a L., resp. na nepriame listinné dôkazy, ktoré podozrenia zo spáchania v uznesení špecifikovaných skutkov dostatočne odôvodňujú. Pokiaľ ide o vierohodnosť, resp. dôkaznú hodnotu takto zadovážených výpovedí, sťažnostný súd v tomto smere už notoricky opakuje, že ich definitívne zhodnotenie bude úlohou súdov, ktoré budú rozhodovať vo veci samej (samozrejme, za predpokladu, že bude podaná obžaloba). V tomto štádiu trestného konania – kedy sa rozhoduje o dočasnom zaistení obvinených na účely prebiehajúceho trestného konania, **neprislúcha konajúcim súdom** (či už sudcovi pre prípravné konanie ŠTS BB, resp. senátu sťažnostnému súdu) **definitívne sa vypořádovať s ne / vierohodnosťou jednotlivých svedkov.**

Pokiaľ ide o tvrdenia obhajoby naznačujúce manipuláciu vo vyšetrovaní, v tomto smere najvyšší súd odkazuje na vyšetrovateľkou spísaný úradný záznam, v ktorom vysvetlila, prečo ostala v prítomnosti svedka osamote a čo (ne)bolo predmetom jej rozhovoru (č. l. 482). Keďže, ako bolo povedané, zo stretnutia neexistuje zvukový záznam, obhajobou namietané skutočnosti nie je možné verifikovať. To však samozrejme neznamena, že táto okolnosť nemôže byť braná do úvahy pri záverečnom hodnotení dôkazov.

Vo vzťahu k existencii väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. **najvyšší súd poukazuje predovšetkým na údajné postavenie obvineného K., ktorý sa mal po zavraždení jej šéfa a ďalších popredných členov stať hlavou zločineckej skupiny takáčovcov.** Je pritom nespochybniteľné, že obava z možného marenia vyšetrovania je u vysoko postaveného člena nepomerne vyššia ako v prípade pešiaka, radového príslušníka výkonnej zložky, ktorý je viac-menej existenčne závislý od rozhodnutí jeho nadriadených.

Navyše, z vyššie uvedených svedeckých výpovedí plynie, že **časť príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti sa mala odkladat' a používať v prípade trestného stíhania jej členov** (na úhradu nákladov spojených s obhajcami, skrývaním sa, na úplatky alebo ako finančnú podporu pre rodiny atď.), o čom mal rozhodovať práve obvinený K.. Podporne sa v tejto súvislosti dá poukázať aj na to, že časť obvinených je dodnes na úteku a doposiaľ zadržaní neboli.

K väzobnému dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd uvádza, že tento **je daný predovšetkým s ohľadom na čas, počas ktorého mala zločinecká skupina** (od 90-tych rokov doposiaľ) na území (hlavne) Bratislavského, Trnavského a Nitrianskeho kraja **pôsobiť**. V tomto smere sa teda nemožno stotožniť s námietkami obhajoby, podľa ktorej uplynutie 7 rokov od údajného spáchania skutku výrazne spochybňuje legitimitu väzobných dôvodov. K páchaniu trestnej činnosti (pokiaľ ide o skutok č. 1) malo dochádzať ešte donedávna, prakticky až do uväznenia väčšej časti zločineckej skupiny.

Pokiaľ ide o obvineného P. K., aj v jeho prípade sťažnostný súd jednoznačne dospel k záveru o dôvodnosti trestného stíhania. **Z členstva v zločineckej skupine ho neusvedčuje len svedok W., ako to tvrdí obhajoba, ale aj svedok K.** (č. l. 546, 548) **a čiastočne aj svedok R.** (č. l. 562).

Napokon najvyšší súd konštatuje, že ŠTS BB správne vyhodnotil zánik väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. u obvineného K.. V tomto smere poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu z 12. apríla 2017, sp. zn. 3 Tost 13/2017, **ktorý vo vzťahu k údajne vyššie postavenému členovi zločineckej skupiny – obvinenému G. dospel k záveru, že neboli preukázané žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali existenciu kolúzneho dôvodu. A hoci senát 5 T s takýmto názorom nesúhlasí,** faktom je, že obvinený G. bol právoplatne prepustený na slobodu a rovnako bol na slobodu príkazom prokurátora z 12. apríla 2017 prepustený obvinený I. S., ktorý mal byť na čele jednej z vetiev zločineckej skupiny, v rámci ktorej mal získavať informácie z policajného prostredia. Tohto obvineného prokurátor prepustil, keďže o dôvodoch podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. mal vypovedať jedine svedok W. (č. l. 488).

S prihliadnutím na fakt, že skutočnosti zakladajúce dôvody kolúznej väzby u obvineného K. a obvinených G. a S. boli v zásade identické (G. bol navyše zadržaný v motorovom vozidle s telefónom obaleným v alobale a s väčšou hotovosťou), ako aj s ohľadom na údajné postavenie obvinených v štruktúre zločineckej skupiny (K. bol ako vedúci tzv. čierneho výjazdu podriadený G., S. mal byť na čele jednej z vetiev zločineckej skupiny), **neostáva najvyššiemu súdu nič iné, len konštatovať, že aj u obvineného K. dôvody kolúznej väzby museli medzičasom zaniknúť.** Zjednodušene povedané, ak iný senát najvyššieho súdu, resp. prokurátor dospel k záveru, že určité skutočnosti nezakladajú

dôvody kolúznej väzby u vyššie postavených obvinených G. a S., potom o to viac, tie isté skutočnosti nemôžu zakladať dôvody pre ponechanie vo väzbe u nižšie postaveného obvineného K..

Pokiaľ ide o inštitúty nahradenia dôvodov väzby primeranými obmedzeniami podľa § 80 a nasl. Tr. por., ani v tomto ŠTS BB nepochybil, keď správne vo vzťahu k obvinenému K. poukázal na fakt, že je stíhaný z obzvlášť závažného zločinu, a teda postup podľa § 80 ods. 2 Tr. por., resp. § 81 ods. 1 Tr. por. by museli odôvodňovať **výnimočné okolnosti prípadu, ktoré nezistil ani sťažnostný súd a nekonštatoval ich ani obvinený**. Z tých istých dôvodov sťažnostný súd neprijal ani opatrenie menej intenzívneho charakteru – písomný sľub obvineného z 21. apríla 2017.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 3. mája 2017

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová